

ÁLTALÁNOS ISKOLA 1. ÓRA

Készítette az EFOP 1.8.0-VEKOP-17-2017-00001
„Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése” című projekt
Népegészségügyi alprojekt A/III. munkacsoportja.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Eredménytermék készítésének dátuma:
2019.01.15.

Egészségügyi Ellátórendszer
Szakmai Módszertani Fejlesztése
EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

FOGLALKOZÁSTERV 45 perces tanórára

Célcsoport/osztály: 6. évfolyam (1. óra)

Modul megnevezése: Digitális világ

Témakör megnevezése: Az online tér nem játszótér: mi a különbség a vicc, a sértés és a zaklatás között a neten?

Órakeret/Időtartam: 45 perces tanóra

1. Feldolgozandó ismeretek:

Az elektronikus zaklatás (cyberbullying) típusai. Internetes prevenció és önvédelem. Netikett.

2. Kulcsfogalmak: Zaklatás, elektronikus zaklatás, online bántalmazás, kiközösítés, rágalmazás, bűncselekmény, elkövető, áldozat, netikett

3. Kapcsolódás a tantárgyak között: magyar nyelv és irodalom, történelem, informatika, vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret

4. Kapcsolódás a többi modul között: Társas kapcsolatok, Egészséges jövőkép

5. A foglalkozás fejlesztési eredményei: A tanulók felismerik az online bántalmazásokat (kirekesztés, zaklatás, grooming stb.), képesek ezeket kivédeni, szükség esetén hatékonyan kezelni, online konfliktusokat békés körülmények között rendezni. Odafigyelnek, betartják és próbálják társaikkal is betartatni az internetes etikettet (netikett).

6. Témakörhöz kapcsolódó, felhasználható források a pedagógusnak:

Bene Viktória – Fegyverneki Gergő (2017): Hogyan tanítsuk tréningen és tanórán az etikus mobilhasználatot? In. (Aknai Dóra Orsolya – dr. Fehér Péter szerk.): Mobil – világ – iskola. Válogatott tanulmányok az I. Mobil eszközök az oktatásban konferenciáról. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó 192-199. oldal Elérhetőség:

<https://mek.oszk.hu/18300/18338/18338.pdf> Utolsó letöltés: 2019. 08. 20.

7. Ajánlott irodalom/művészeti alkotás:

- Az internetes zaklató (Cyberbully), angol krimi, 62 perc

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
3 perc	Ráhangolódás csoportalakítással	<p>A tanár kiscsoportokat alkot, amelyben a tanulók az óra folyamán dolgozni fognak.</p> <p>A csoportalkotásnak többek között a következő verziója lehet:</p> <p>a) Klasszikus számolás az internetbiztonság témakörére adaptálva</p> <p>1-2-3-1-2-3 számolás helyett találjunk ki olyan dolgokat, amely az internethez kapcsolódik: (médiaguru, tindertündér lájkoló, gamer = játékos)</p> <p>b) Hasonló emotikon a hasonló emotikont keresi:</p> <p>Emotikonok segítségével alakítunk csoportokat. Annyiféle emotikont vágunk ki, ahány csoportot szeretnénk alakítani. Egyfajtából annyit vágjunk ki, ahány fős csoportokat szeretnénk alkotni.</p> <p>Miután a csoportalakítás megtörtént, a tanár mondja el a tanulóknak, hogy miről lesz szó: olyan témát is érinthetünk, amelyek őket érzékenyen érinthetik (online bántalmazás, internetes áldozattá válás). Ajánljuk fel nekik, hogy ebben az esetben passzolhatnak.</p>	csoportmunka	<p>Ráhangolódás csoportalakítással</p> <p>A téma kényes, sokszor éppen az osztálytársak</p>

bántják egymást, s kerülhet így egy csoportba bántalmazó és áldozat. A passzoláson kívül mindenképpen ajánljuk fel akár névtelen, akár vállaltan a segítség kérését adását (osztályfőnök megkeresése, vagy az iskola pszichológusét szociális munkását). Így az is meg van említve, hogy lehet segítséget kérni! Azt is érdemes érinteni, hogy mitől félnek, miért nem szólnak.

10 perc	Online bántalmazás	<p>Plakátkészítés</p> <p>A tanár elmondja, hogy minden csoport egy-egy témát dolgoz fel a zaklatás, bántalmazással és az internetes bántalmazással, zaklatással (cyberbullying) kapcsolatban.</p> <p>A feldolgozás mikéntje a csoportokra van bízva: lehet a plakát szöveg, rajz, gondolattérkép, képregény, megírt vers vagy rapszöveg stb.</p> <p>Minden csoport egy-egy témát dolgoz fel</p> <ol style="list-style-type: none">1.) Mi a különbség a vicc, a sértés és a bántalmazás között?2.) Mi a zaklatás? Milyen erőviszonyok jelenhetnek meg személyesen és az interneten? Milyen szerepek vannak (elkövető, áldozat, szemtanú, esetleg segítő).3.) Hogy érzi, érezheti magát, akit bántanak? Szerintetek mi történik azokkal, akikről kiderül, hogy bántott valakit? Mit lehet tenni, ha zaklatnak bennünket?4.) Kinek szóltok, mit tesztek, ha bajotok van, féltetek, vagy bántanak?5.) Ismerik már a netikettet?	csoportmunka	csomagoló papír, filcek
---------	---------------------------	---	--------------	-------------------------

A témákat tetszőlegesen alakíthatjuk: adhatunk hozzá, elvehetünk belőle, kombinálhatjuk ezeket.

Amennyiben aktuális a téma, tudomásunk van róla, hogy foglalkoztatja az osztályt, ezekről is beszélgethetünk:

„Mi az, ami ebből feltehető a FB-ra?”

„Hogyan akarunk tetszeni?”

Mindenki rajzoljon le valamit, amit szépnek lát magából? (De még ez is lehet, hogy idétlenségbe fullad.)

„Milyen testrészedről készült kép osztható meg az interneten?”

„Gondoljátok végig, mit lehetne megosztani, ha én tetszeni akarok egy fiúnak/lánynak?”

„Alkalmas e az internet egyáltalán arra, hogy rajta keresztül érjem el, hogy másoknak tetszek?”

15 perc	Platátok bemutatása	<p>A csoportok bemutatják a plakátokat. A pedagógus a tanulók információit kiegészíti, ezekre reflektál, ha szükséges.</p> <ul style="list-style-type: none">• Lehet, hogy az egyik embernek mondunk valamit, azt viccnek veszi, de egy másik már sértésnek, pedig lehet, hogy nem is annak szántuk. Ez függ az ember pillanatnyi érzelmi állapotától és a másikkal való kapcsolatától is. Nem vagyunk egyformák, nem vagyunk mindig jó passzban, ezért érdemes figyelni a másokra. Ha megbántottunk valakit kérjünk bocsánatot, illetve, ha nekünk esik valami rosszul, szépen megfogalmazva közöljük, hogy ez „poén” most számunkra inkább bántó.• A zaklatás többször ismétlődő, folyamatos. Lehet fizikai, erőből jövő: lökdösődés, rugdalózás. Lehet szóbeli: csúnya szavak, gúnyolódás, fenyegetés, zsarolás. A kiközösítés is lehet zaklatás.• A zaklató, aki bánt. Az áldozat, aki ezt elszenvedi. Ez megviselheti őt annyira pszichésen, lelkileg, hogy rámehet az egészségére is, megbetegszik. Fontos, hogy a szemtanúk mit csinálnak. Bámészkodás helyett szóljanak egy tanárnak, hogy segítsenek. Ne szálljanak be semmi esetre sem a zaklatásba. Ez senkinek sem jó. Ne is támadják a zaklatót. Szóljanak egy felnőttnek (tanár, szülő).• Kérhet lelki segítséget a Kék-vonalon is: 116-111• Az internetes zaklatásban az a rossz, hogy a zaklató lehet anonim (névtelen), és a bárhol bármikor utolérheti áldozatát a nap 24 órájában a digitális eszközökön (tablet, okostelefon)	Frontális osztálymunka, közös megbeszélés	Ennek az információknak feltehetőleg csak az elhangzottakhoz szorosan kapcsolódó része fér majd bele az órába. Illetve a 15 percbe.
---------	----------------------------	---	---	---

- A zaklatás mentálisan, egészségügyileg senkinek sem tesz jót, még a zaklatónak sem
- Az irodalomban és a történelemben is van számos zaklatás → Nemeček Ernő, Nyilas Misi, rút kiskacsa
- A zaklatás minden esetben bűncselekménynek számít
- Az interneten is fontos, hogy viselkedjünk → netikett: nem bántunk senkit, nem teszünk rossz megjegyzéseket, óvatosan bánunk a poénokkal, mert a személyes jelenlét hiányában a másik lehet, hogy már nem poénnak vesz egy-egy beszólást, az online tér nem játszótér, viselkedjünk az interneten is úgy, mint a valóságban.

15 perc	Filmelemzés	<p>A pedagógus levetíti a DeleteCyberbullying című kisfilmet: https://www.youtube.com/watch?v=Yobspa2b81M&t=9s</p> <p>Megfigyelési szempontok:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kivel történhet meg az elektronikus zaklatás?• Miben különbözik a fizikai és a digitális zaklatás?• Milyen típusai vannak az elektronikus zaklatásnak?• Mit tud tenni az, aki netes bántalmazás áldozatává vált?• Hogyan előzhetjük meg a cyberbullying-ot? <p>Közös megbeszélés.</p> <p>A tanár tudatosítja:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zaklatásnak számít a szitkozódás, rágalmazás, más nevével és fotójával való visszaélés.• Az elektronikus zaklatás folyamatos, bárhol bármikor utolérhető, a nap 24 órájában, nincs metakommunikáció, sokszor azt sem lehet tudni, ki igazából a zaklató.• A grooming behálózást jelent. Valaki ránk ír, aki kedvesnek tűnik, túlságosan megértő, a bizalmunkba akar férkőzni. Legyünk vele óvatosak. Lehet egy ismerősünk fotóját felhasználja. Személyesen kérdezzünk rá a csetelésre. Ha idegen, akkor pedig végképp óvakodjunk, mert nem tudhatjuk, kinek a profilja mögé bújuk, vagy mit akar tőlünk.• Mindenképpen szükséges a zaklató letiltása, bizonyítékok elmentése, és szólni kell egy	Frontális osztálymunka, megfigyelés, közös megbeszélése	Laptop, projektor, internet, hangfal
---------	--------------------	--	---	--------------------------------------

- Táblára jegyzet →
- zaklatás
 - zaklató
 - áldozat
 - bűncselekmény
 - kirekesztés
 - rágalmazás
 - visszaélés
 - grooming
 - kamuprofil
 - óvakodj
 - biztonsági beállítások
 - letiltás
 - www.saferinternet.hu/

		<p>tapasztaltabbnak, mert sokszor nem tudjuk, hogy ki a zaklató, és mit akar.</p> <p>A tanár megnyitja a www.saferinternet.hu/ oldalt, és röviden bemutatja a gyerekeknek.</p> <p>A tanár bemutatja a Mongu internetbiztonságos applikációt: https://www.monguforteen.com/hu/</p>		
2 perc	Zárókör	Minden tanuló egy szót mondjon az órával kapcsolatban, mi az, ami a leginkább megmaradt neki.	Frontális osztálymunka	

10 PERCES kiemelhető blokk

Célcsoport/osztály: 6. évfolyam (1. óra)

Modul megnevezése: Digitális világ

Témakör megnevezése: Az online bántalmazás

Órakeret/Időtartam: 10 perc

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/ tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
10 perc	Filmelemzés	<p>A pedagógus levetíti a DeleteCyberbullying című kisfilmet: https://www.youtube.com/watch?v=Yobspa2b81M&t=9s</p> <p>Megfigyelési szempontok:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kivel történhet meg az elektronikus zaklatás?• Milyen típusai vannak az elektronikus zaklatásnak?• Mit tud tenni az, aki netes bántalmazás áldozatává vált?• Hogyan előzhetjük meg a cyberbullying-ot? <p>Közös megbeszélés.</p> <p>A tanár tudatosítja:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zaklatásnak számít a szitkozódás, rágalmazás, más nevével és fotójával való visszaélés.• A grooming behálózást jelent. Valaki ránk ír, aki kedvesnek tűnik, túlságosan megértő, a bizalmunkba akar férkőzni. Legyünk vele óvatosak. Lehet egy ismerősünk fotóját felhasználja. Személyesen kérdezzünk rá a csetelésre. Ha idegen, akkor pedig végképp óvakodjunk, mert nem tudhatjuk, kinek a profilja mögé bújuk, vagy mit akar tőlünk.• Mindenképpen szükséges a zaklató letiltása, bizonyítékok elmentése, és szólni kell egy tapasztaltabbnak, mert sokszor nem tudjuk, hogy ki a zaklató, és mit akar. <p>A tanár megnyitja a www.saferinternet.hu/ oldalt, és röviden bemutatja a gyerekeknek.</p>	Frontális osztálymunka, megfigyelés, közös megbeszélés	Laptop, projektor, internet, hangfal

Táblára jegyzet →

- zaklatás
- zaklató
- áldozat
- bűncselekmény
- kirekesztés
- rágalmazás
- visszaélés
- grooming
- kamuprofil
- óvakodj
- biztonsági beállítások
- letiltás
- www.saferinternet.hu/